

Kompetanse om allergologi bør formaliseres

– Mye innen medisinen er rettet inn mot spesifikke organer. Allergiske sykdommer rammer mange forskjellige organer, og vi må tenke hele mennesket. Vi trenger derfor leger med formalisert kunnskap innen allergologi, mener Norsk forening for allergologi og immunpatologi (NFAI).

Foreningen er bekymret for at det er for mye av lunge- og allergisykdommer.

– Men som samfunn er vi kanskje ikke bekymret nok til å få gjort noe med det, sier Karin C. Lødrup Carlsen, leder i foreningen.

Hun håper på mer oppmerksomhet rundt anslagene på at 40 % av befolkningen har en eller annen allergi eller allergisk sykdom. På Nordic Seminar (GARD)-konferansen samlet NFAI sammen med Sosial- og helsedirektoratet, WHO-organisasjonen GARD (Global Alliance against Chronic Respiratory Disease) og Norges astma- og allergiforbund miljøene og pasientforeningene til et møte om allergiske og kroniske lungesykdommer i nordisk perspektiv.

– Møtet kom i stand fordi kroniske lungesykdommer og allergiske sykdommer har så store kostnader både på verdensbasis og i Norge, forteller lederen for de norske allergologene. Nå mener foreningen at kompetansen i allergologi må formaliseres, slik at ikke kunnskapen blir fragmentert.

– For å jobbe med allergiske sykdommer og kroniske lungesykdommer, må legene ha kunnskaper på tvers av organer, og se helhetlig. Vi må derfor ha dette som et formalisert kompetanseområde, sier Lødrup Carlsen.

Egen spesialitet

Det har i mange år vært en debatt om allergologi som egen spesialitet. – I Danmark har man gått bort fra allergologi som egen spesialitet, og under konferansen ble det uttrykt bekymring for at kompetansen blir fragmentert. Jeg håper vi i Norge går motsatt vei. I Finland frykter de at de ikke får rekruttert nok fagpersoner hvis ikke man har et formalisert allergologifagområde, sier Lødrup Carlsen.

Hun forteller at de ønsker å formalisere kompetansen, men at foreningen ikke har konkludert om de ønsker en egen spesialitet eller grensespesialitet.

– Men vi håper å komme i dialog med Legeforeningen om dette, og føler optimisme etter at Torunn Janbu talte om muligheter for en mye mer formalisert utdanning på konferansen, sier hun.

Torunn Janbu, president i Legeforeningen, sa at mange mener at en egen spesialitet har stor betydning for rekruttering, undervisningsstillinger og forskningsmulighetene på området.

Kroniske lungesykdommer og allergiske sykdommer har store kostnader både på verdensbasis og i Norge, mente deltakere på Nordic Seminar (GARD)-konferansen. Fra v: Geir Endregard, NAAF, Tari Haahtela, Det finske folkehelseinstituttet, Jean Bousquet, GARD, Karin C. Lødrup Carlsen, NFAI, Kai-Håkon Carlsen, European Lung Foundation og Alvaro Cruz, WHO (bak). Foto Cecilie Bakken

Janbu fortalte at prosjektgruppen som utreder fremtidens spesialistutdanning ønsker å se på om man bør gjøre blant annet allergologi til et formalisert kompetanseområde.

– Allergologikompetanse er viktig og berører et stort antall leger i mange spesialiteter, som allmennleger, indremedisinere, lungeleger, hudleger, øre-nese-hals-leger og barneleger, understreket hun.

Lødrup Carlsen er opptatt av at en eventuell formalisering av kompetanseområdet ikke skal få fastlegene til å føle at oppfølging av pasienter med allergi ikke er «deres bord». Hun sier tvert i mot at et utstrakt samarbeid med fastleger er viktig, og at de bidrar mye til å ta hånd om pasientene. Det blir uansett de pasientene som har mer omfattende problemer som havner på spesialisthelsetjenestens bord.

NFAI-lederen mener at det er helt vesentlig at det må satses mer strategisk og langsiktig på forskning for å finne frem både til årsaker og til mulige relevante forebyggende tiltak. Hun understreker at arbeidet innen allergologi må systematiseres for å vise best mulig omsorg for pasientene, for å forebygge og for å sikre rekrutteringen av kompetent helsepersonell.

Strategiplan

Karin C. Lødrup Carlsen er også opptatt av den nye strategiplanen innen allergologi, kroniske lungesykdommer og inneklimate som er under utarbeiding i Helse- og omsorgsdepartementet. I Finland jobber de med en plan som ifølge NFAI-lederen er ganske ambisiøs på å redusere sykkelighet og forekomst av disse sykdommene de neste ti årene.

– Vi fikk under konferansen høre at Sosial- og helsedirektoratet vil ha en egen person som skal ha ansvar for at delmål følges opp. Vi håper å se resultater av arbeidet denne gangen, siden det ikke kom så mye ut av den forrige planen, sier hun.

Førsteamanuensen mener at direktoratet nå må satse på målrettet informasjon om allergologiske og kroniske lungesykdommer og et kunnskapsløft til alle lag i befolkningen og alle nivåer i helsevesenet.

– Vi må også prøve å være et foregangsland, slik at andre land som ikke er så heldig stilt som oss hva angår levestandard og tilgang til helsehjelp, kan lære av våre erfaringer og få optimale systemer de kan implementere, sier hun.

Cecilie Bakken

cecilie.bakken@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk